

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofci Vladimir

Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului și de către inculpatul Plugaru Anatolie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Orhei (sediul Rezina) din 08 octombrie 2018 și a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Plugaru Anatolie xxxxx, născut la xxxxx,
originar și locuitor al s. xxxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 10.04.2018 - 08.10.2018;

2. Instanța de apel: 05.11.2018 - 11.12.2018;

3. Instanța de recurs: 20.02.2019 - 17.04.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei (sediul Rezina) din 08 octombrie 2018, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, Plugaru Anatolie a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Solicitarea procurorului de a încasa din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a dispus încasarea de la Plugaru Anatolie - 7693 lei cu titlu de prejudiciu material, 25000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 2000 lei pentru cheltuielile de asistență juridică reale, iar în total 34693 (treizeci și patru mii șase sute nouăzeci și trei) lei. În rest, pretențiile din acțiunea civilă, au fost respinse ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Plugaru Anatolie, la 18.12.2017 aproximativ la ora 15:00, conducând autoturismul de model „Toyota Hilux” cu n/î xxxxx, deplasându-se pe traseul R 20 la km. 21, neținând cont de faptul că „în afara localităților, conducătorii trebuie să conducă vehiculele cât mai aproape de margine dreaptă a carosabilului”, încâlcind astfel prevederile pct.42

pct.2) al Regulamentului Circulației Rutiere, punctului 45 alin. (1) lit. b), d), care prevede că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră ” și art. 47 alin. 2) lit. d) a aceluiași regulament, care prevede că „în cazuri de precipitații abundente, ceață sau când drumurile sunt acoperite de gheață, polei, zăpadă, viteza maximă admisă în afara localităților trebuie să fie mai mică cu cel puțin 20 km/h decât viteza maximă admisă pentru categoria din care fac parte autovehiculele conduse” neisprăvindu-se cu conducerea automobilului, a derapat pe traseu ieșind pe banda de circulație cu sens opus, în rezultat la ce a comis tamponare cu autoturismul de model „Chevrolet Aveo” cu n/î xxxxx condus regulamentar de către cet. Croitoru Valentin locuitor al or. Orhei, str. Dimo nr. 2. În rezultatul accidentului rutier creat, pasagerul Rusu Svetlana, care se afla în automobilul de model „Chevrolet Aveo” cu n/î xxxxx a primit conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201826D0057 din 05.03.2018, vătămare corporală GRAVĂ sub formă de „fractură tasată a corpului vertebrei cervical C5, fără dereglarea funcțiilor măduvei spinării, fractura acetabului stâng, plagă contuză pe față, traumă craniu-cerebrală manifestată prin comoție cerebrală și echimoze pe cap”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Plugaru Anatolie a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către inculpatul Plugaru Anatolie prin care a solicitat casarea sentinței judecătoreiei Orhei (sediul Rezina) din 08 octombrie 2018, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, în partea ce ține de calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal și individualizarea pedepsei în raport cu motivele invocate în apel

În argumentarea poziției sale a menționat, că sentința instanței de fond este ilegală în partea penală, pe motivul calificării eronate a faptelor ce i s-au imputat și implicit, pe cale de consecință, a individualizării greșite a pedepsei.

Astfel, partea apelantă, cu referire la aprecierea gravității vătămarilor corporale cauzate părții vătămate Rusu Svetlana a invocat, că la data de 18.01.2018, expertul medico-legist Railean Sergiu a întocmit raportul de constatare nr.201826D0011, prin care în concluzie a apreciat că leziunile corporale examinate reprezintă dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie. Ulterior, același expert, la data de 05.03.2018, cu trimitere la numărul raportului de constatare 201826D0011 din 18.01.2018, din proprie inițiativă, a întocmit un act de corectare a greșelilor, acordându-i numărul 201826D0057 din 05.03.2018, în care, fără a indica cu certitudine erorile de ordin tehnic comise, referindu-se exact la aceleași leziuni corporale se califică ca vătămare gravă.

În aceeași ordine de idei, în opinia părții apelante, expertul Răileanu Sergiu nu avea dreptul să participe la efectuarea expertizei și să formuleze concluzii în această

cauză, prin prisma prevederilor art.89 Cod de procedură penală, ținând cont de faptul că s-a expus asupra gravității vătămarilor corporale ale numitei Rusu Svetlana la data de 18.01.2018, prin întocmirea raportului de constatare nr.201826D0011.

La fel, apelantul a mai menționat, că Railean Sergiu nu a participat anterior în cauza dată în calitate de expert, ci în calitate de specialist, pentru a se expune asupra gravității vătămarilor corporale ale numitei Rusu Svetlana, astfel consideră că participarea în calitate de expert a lui Railean Sergiu și întocmirea raportului de expertiză din 05.03.2018 s-a efectuat cu încălcarea flagrantă a Legii, fiind aplicabile prevederile art.33 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală.

De asemenea, apelantul a indicat că în circumstanțele date există dubii și cu privire la veridicitatea concluziilor expertului Railean Sergiu, ori acesta, fără a motiva cauza, a formulat concluzii diferite cu privire la gravitatea aceluiași vătămări corporale, situație care impunea în viziunea inculpatului, nu doar lăsarea fără apreciere a concluziilor din raportului de expertiză medico-legală din 05.03.2018, dar și numirea unei expertize unui alt expert sau în comisie.

În contextul dat, apelantul a menționat că lipsa dreptului de a efectua expertiza în cauza data, precum și existența circumstanțelor care permit invocarea îndoielilor cu privire la veridicitatea concluziilor expertului Railean Sergiu, denotă lipsa de echitate a procedurii în care a fost condamnat.

Apelantul a menționat, că procedurile anterioare ale procesului dat sunt afectate de vicii fundamentale, ori dreptul cu privire la un proces echitabil impuneau atât organul de urmărire penală și procurorul, cât și judecătorul să aprecieze obiectiv probele administrate, fără a admite punerea la baza sentinței a unor probe administrate ilegal sau prin intermediul persoanelor care nu erau în drept să efectueze acțiuni de urmărire penală sau să formuleze concluzii în cauza respectivă, astfel consideră că se impune concluzia că raportul de expertiză medico-legală efectuat în cazul dat nu este util și nu poate fi pus la baza unei sentințe de condamnare, or doar în baza acestuia s-a ajuns la calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, fapt ce contravine prevederilor art.93, 94 Cod de procedură penală.

Totodată, apelantul a relevat faptul că, la examinarea cauzei în instanța de judecată, atât calificarea corespunzătoare a acțiunilor inculpatului, cât și aprecierea admisibilității probelor administrate de părțile în proces reprezintă atribuții exclusive ale judecătorului care examinează cauza penală, luarea în considerare a raportului de expertiză judiciară nr.201826D0057 din 35.03.2018, întocmit de către expertul medico-legist Railean Sergiu, reprezintă un viciu care, în speța dată, nu doar a avut capacitatea de a afecta legalitatea soluției pronunțate, dar a afectat și echitatea procedurilor precedente, fapt pentru care se impune casarea sentinței respective.

În aceeași ordine de idei, a invocat că caracterul incert al veridicității concluziilor expertului medico-legist au determinat existența dubiilor evidente nu doar cu privire la calificarea corespunzătoare a faptei, dar și a individualizării eronate a pedepsei aplicate, ori art.264 alin.(3) Cod penal prevede posibilitatea

aplicării inclusiv a unei pedepse de până la un an de închisoare și nu era obligatorie privarea persoanei de dreptul de a conduce mijloace de transport.

3.1 În motivarea cererii de apel, avocatul Coșneanu Svetlana în interesele părții vătămate Rusu Svetlana a menționat, că sentința instanței de fond este neîntemeiată, deoarece pedeapsa stabilită de către instanța de fond este prea blândă în comparație cu consecințele accidentului rutier produs de către inculpat și anume, dereglarea sănătății pe o perioadă neterminată cu leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, cât și atitudinea indiferentă a inculpatului față de starea sănătății părții vătămate.

Partea apelantă a considerat, că în pofida faptului că cauza a fost examinată în procedură simplificată, la momentul dării explicațiilor de către inculpat, acesta nu și-a recunoscut pe deplin vinovăția, deoarece a declarat că el nu este vinovat de comiterea accidentului, ținând cont de condițiile meteorologice nefavorabile și de faptul că partea vătămată Rusu Svetlana, care se afla pe bancheta din spatele a automobilului, nu avea centura de siguranță cuplată, fapt ce denotă că inculpatul a depus cerere de examinare a dosarului în procedura simplificată numai cu scopul de a beneficia de reducerile stipulate în această procedură, însă vinovăția el nu a recunoscut-o pe deplin.

Totodată, apelanta a criticat aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, deoarece inculpatul de la data comiterii accidentului rutier 18.12.2017 până în prezent n-a contribuit financiar la tratamentul părții vătămate Rusu Svetlana care este ținută la pat timp de 11 luni.

În acest sens a indicat, că inculpatul a profitat de faptul că din cauza traumatismului primit partea vătămată este ținută la pat, pentru efectuarea intervențiilor chirurgicale este necesar timp pentru recuperarea parțială apoi va fi posibilă operația care conform prețurilor estimativ este de 160 000 lei, fiind necesară și efectuarea unui transplant, astfel consideră că neachitarea tratamentului de către inculpat sub motivul că nu au fost aduse probe în acest este unul ce denotă că nu va contribui la tratamentul părții vătămate, or această sumă partea vătămată este în imposibilitate de a achita, însă fiind vinovat, inculpatul urmează să suporte cheltuielile pentru tratament.

Totodată, partea apelantă a invocat că, părții vătămate Rusu Svetlana i s-a adus un prejudiciu moral și mai sever odată cu soluția instanței de fond, invocând dezacordul și cu aplicarea pedepsei complementare, sub formă de privare de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de doi ani, pe care consideră o pedeapsă prea blândă, ce nu-și va atinge scopul, din motiv că inculpatul nu a conștientizat gravitatea acțiunilor sale.

În aceeași ordine de idei, a invocat că, instanța de judecată nu a ținut cont de atitudinea inculpatului după comiterea accidentului în raport cu partea vătămată, care până la examinarea cauzei în instanță nu s-a interesat de soarta părții vătămate și nu a contribuit la lichidarea consecințelor actelor sale de neglijență. Mai mult, inculpatul a solicitat părții vătămate să-i fie prezentate bonuri de plată pe care dânsul le va achita, însă în situația dată, partea vătămată ținută la pat nu are posibilitate fizică și materială de a suporta toate cheltuielile pentru tratament.

În temeiul motivelor invocate partea apelantă a solicitat casarea sentinței judecătorești Orhei (sediul Rezina) din 08 octombrie 2018, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată și stabilirea unei pedepsei mai aspre în privința inculpatului Plugaru Anatolie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul, admis parțial apelul avocatului Coșneanu Svetlana în interesele părții vătămate Rusu Svetlana, casată parțial sentința Judecătorești Orhei (sediul Rezina) din 08 octombrie 2018, în partea acțiunii civile și pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de către Rusu Svetlana și s-a dispus încasarea de la Plugaru Anatolie în beneficiul lui Rusu Svetlana prejudiciul moral în sumă de 100000 lei.

În rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului Plugaru Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal - or, la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică concret la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

În ce privește pedeapsa stabilită inculpatului, Colegiul penal a conchis că instanța de fond corect a concluzionat că inculpatul Plugaru Anatolie urmează a fi condamnat pe art.264 alin.(3) lit. a) Cod Penal cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, în limitele sancțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, prin prisma prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În continuare, cu referire la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Rusu Svetlana, prin care solicită încasarea de la inculpatul Plugaru Anatolie în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 300 000 lei, prejudiciu material în sumă de 7693 lei, salariul nerealizat în sumă de 13000 lei și suma de 4000 lei, compusă din cheltuieli de judecată, instanța de apel a considerat că aceasta urmează a fi admisă parțial, în partea încasării prejudiciului moral cu încasarea de la inculpatul Plugaru Anatolie în folosul părții vătămate Rusu Svetlana, a sumei de 100 000 lei, apreciindu-l drept echitabil, suficient și pasibil de a aduce satisfacție morală și capabilă să remedieze suferințele suportate de partea vătămată. Or, potrivit actului de expertiză judiciară din data de 05.03.2018, aceasta a suferit un prejudiciu moral precum și faptul că partea vătămată de o perioadă îndelungată de timp este imobilizată la pat fiind necesare îngrijiri suplimentare din partea persoanelor terțe.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Plugaru Anatolie și suplimentar de către inculpatul Plugaru Anatolie.

5.1 În motivarea recursului avocatul a invocat ca temei de casarea a deciziei prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8),10), 11), 12), 15) Cod de procedură penală și a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se constate comiterea de către inculpat a

infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, deoarece eroarea judiciară admisă poate fi corectată de către instanța de recurs, invocând interpretarea eronată a prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală, calificarea eronată a acțiunilor inculpatului în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal și faptul că instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Fără a examina acuzația adusă inculpatului prin prisma prevederilor art.52 și art.113 Cod penal și fără a se expune asupra admisibilității concluziei formulate de către expertul medico-legist în cauza dată, în partea ce se referă la gravitatea leziunilor corporale ale părții vătămate, fapt care ar fi permis calificarea corectă a faptelor imputate inculpatului, indică apărarea că, atât instanța de fond, cât și cea de apel au indicat că acuzarea inculpatului s-a confirmat pe deplin, indicând că acțiunile acestuia urmează să fie calificate în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal.

Generalizând argumentele invocate, este evident că, în cauza dată:

- instanța de fond și cea de apel au aplicat eronat prevederile art.364/1 Cod de procedură penală, deoarece, din materialele cauzei penale nu rezultă comiterea de către inculpat a faptei prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, deoarece nu a fost administrată nici o probă concludentă, pertinentă și utilă din care să reiasă cauzarea leziunilor corporale grave părți vătămate în timpul accidentului rutier, iar în acest sens instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în cererea de apel (*temei de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat supra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*);

- nu au fost administrate careva probe pertinente, concludente și utile, care să confirme agravanta revăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal și anume faptul că părții vătămate i-ar fi fost cauzate leziuni corporale grave, fapt care a permis individualizarea eronată a pedepsei aplicate (*temei de recurs revăzut de art.427 alin.(1) pct.8), pct.10 și pct.12) Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, deoarece faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*);

- există cauze similar în care instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în ceasta cauză (*temei de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.15) Cod de procedură penală*);

5.2 În recursul său inculpatul, a indicat că a depus o petiție în adresa Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale la data de 11.04.2019 privind legalitatea raportul de expertiză medico legală în privința părții vătămate și a solicitat a admite în calitate de argument, copia petiției prezentată la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și dezacordul cu privire la întocmire raportului de expertiză, a suspenda executarea sentinței în ceea ce privește achitarea prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, până la examinarea petiției de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului și de către inculpatul Plugaru Anatolie, în conformitate cu prevederile

art.431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, soluția instanțelor judecătorești, referitoare la categoria și mărimea pedepsei stabilită inculpatului, a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art.6,7,61,75,76,77 Cod penal, și cu respectarea prevederilor art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Cu referire la afirmațiile recurentului că probele prezentate instanței nu au nici o forță probantă despre vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, este de menționat că, acestea nu pot fi reținute, deoarece instanțele inferioare în baza probelor administrate legal, just au constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și, corespunzător, corect au încadrat acțiunile lui Plugaru Anatolie în baza infracțiunii încriminate.

Mai mult, indică acuzarea că, din materialele cauzei penale rezultă că cauza a fost examinată în ordinea procedurii simplificate și anume în strictă conformitate cu prevederile art.364/1 Cod de procedură penală.

Potrivit punctului 30 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești” împotrivii sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedură simplificată părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei... „ și, respectiv, invocarea sub aspectul reîncadrării greșite a acțiunilor inculpatului, contravine Hotărârii invocate supra.

6.1 La fel, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, avocatul Coșneanu Svetlana în numele părții vătămate Rusu Svetlana a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, prin decizia curții de apel s-a argumentat amănunțit asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La etapa desfășurării urmăririi penale inculpatul Plugaru Anatolie a avut dreptul de-a depune cereri referitor la efectuarea expertizei medico - legale, avut dreptul de a recuza expertul, să solicite efectuarea expertizei repetate, dar dânsul la acea etapă era de acord cu raportul de expertiză medico-legală și n-a depus careva obiecții referitor la expert.

Inculpatul Plugaru Anatolie a fost asistat pe tot parcursul urmăririi penale și în instanța de fond de un avocat ales care la fel nu a depus nici o obiecție.

Cu atât mai mult că cauza penală a fost examinată în instanța de fond prin prisma art.364/1 Cod procedură penală și anume inculpatul fiind asistat de avocat prin scris autentic a depus cerere ca să fie examinat dosarul în procedură simplificată, fiind de acord cu probele indicate în rechizitoriu, ca concluzie, reieșind din acțiunile inculpatului pot să constat că dânsul acționează cu „rea credință „ la examinarea dosarului de acuzare în privința sa, deoarece cu scopul de-a se asigura că-i va fi stabilită o pedeapsă minimă prevăzută de limitele prevăzute de art.264 al.3 Cod penal și art.364/1 al.8 Cod de procedură penală dânsul recunoaște vinovăția dar

cu scopul de-a se eschiva de la răspunderea penală depune recurs invocând niște temeieri care în cauza sa penală nu sunt pertinente.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

7.1 Cu referire la recursul declarat de către inculpatul Plugaru Anatolie.

Potrivit art.231 alin.(3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

În corespundere cu art.418 alin.(1), 338 alin.(2)-(4), 340 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată.

Sub acest aspect și cu referire la recursul declarat de către inculpatul Plugaru Anatolie (*pct.5.2 din decizie*), se atestă că, potrivit ștampilei, a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 12 aprilie 2019, adică peste termenul prevăzut de lege, peste aproximativ 4 luni de zile.

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art.422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art.230 alin.(2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Concomitent și jurisprudența CEDO menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de contestare a unei hotărâri judecătorești definitive, se face atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6 CEDO (a vedea Hotărârea Chirea versus Republica Moldova).

Astfel, odată ce recursul ordinar, este declarat peste termen, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7.2 Cu referire la recursul declarat de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Avocatul Dumneanu Radu în recursul ordinar declarat, indică temeiuri de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8),10), 11), 12), 15) Cod de procedură penală.

La acest capitol, făcând o analiză a criticilor expuse în recursul declarat de către avocat în numele inculpatului în raport cu apelul declarat și textul deciziei, Colegiul penal constată că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și motivat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestuia, precum și motivele adoptării respectivei soluții, concluzionând asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea faptei imputate, concluzii descrise detaliat la pct.26-32 a deciziei instanței de apel, inclusiv și în pct.4.1 al prezentei decizii.

Astfel, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanțelor ierarhic inferioare, Colegiul penal își însușește argumentele enumerate în hotărârile contestate, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, și extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei

7.3 În continuare, referitor la temeiul de recurs invocat de recurent, prin prisma pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, *Colegiul penal* constată că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel la adoptarea hotărârii, a respectat prevederile art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de avocat și adoptarea soluției expuse în pct.4) din prezenta decizie.

Mai mult, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiza și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută pe baza probatoriului verificat și a concluzionat corect ca acesta se circumscrie încadrării juridice în baza art.264 alin.(3) Cod penal, potrivit căruia Plugaru Anatolie a fost condamnat.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art.27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul au confirmat vinovăția inculpatului Plugaru Anatolie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) Cod penal, și anume infracțiunea de - *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății.*

Astfel, Colegiul penal reține că, în conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probatoriului administrat și conform materialelor din dosar și just a conchis de a menține concluzia primei instanțe. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, aceasta fiind legală și întemeiată, cu specificarea motivelor pe care a fost întemeiată soluția adoptată.

Analizând decizia instanței de apel, prin prisma motivelor invocate în recurs și anume precum că, *instanța de fond și cea de apel au aplicat eronat prevederile art.364/1 Cod de procedură penală*, Colegiul penal constată, că acestea nu s-au confirmat, or, instanța de apel, întemeiat a constatat că instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că instanța de apel, nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apel motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

Mai mult ca atât, inculpatul prin înscris autentic (f. d.137) a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală pe care le-a cunoscut și asupra cărora nu a avut obiecții astfel, cererea fiind acceptată prin încheierea instanței de judecată din 11 septembrie 2018, fiindu-i explicate consecințele judecării cauzei potrivit prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală. (f.d.167).

Totodată, instanța de apel verificând legalitatea sentinței atacate sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii, a constatat, că lipsește careva temei de a interveni în sentință, și a constatat lipsa a careva încălcări.

7.4. Cu referire la criticele invocate de Dumneanu Radu în numele inculpatului sub aspectul pct.8 alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează, că temeiul de drept prescris supra prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În acest sens instanța de recurs menționează, că potrivit art.113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu au săvârșit infracțiunea imputată, iar probele nu coroborează între ele, Colegiul penal o consideră ca neîntemeiată.

Colegiul penal reține, că instanța de fond și-a motivat detaliat și clar soluția adoptată, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului Plugaru Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal, punând la baza acesteia probele administrate la faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, în temeiul art. 364/1 Cod procedură penală și anume: declarațiile părții vătămate Rusu Svetlana (f.d.60-61), a martorilor Croitor Valentin (f.d.54-55), Gehrciu Svetlana (f.d.56-57), Lașcu Alexandru (f.d.58-59), raportul de expertiză judiciară nr. 201826D0057 din 05.03.2018, potrivit căruia partea vătămată Rusu Svetlana a primit vătămare corporală gravă (f.d.82-84), procesul verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 18.12.2017 (f.d.10-16), declarațiile inculpatului Plugaru Anatolie care a recunoscut integral vinovăția, probe care și-au găsit reflectare în sentința adoptată, fiind apreciate, conform art.101 Cod procedură penală.

Totodată, instanța de apel menținând sentința primei instanțe și-a argumentat soluția prin faptul că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate, iar starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței. Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza condamnării inculpatului, fiind obținute legal, admisibile conform prevederilor articolului 95 Cod de procedură penală, astfel sânt pertinente, concludente, utile și veridice, iar sentința cuprinde elementele definatorii condamnării prevăzute la articolul 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, fiind

întocmită în corespundere cu prevederile articolului 364/1 alin.(7) Cod de procedură penală.

Din acest punct de vedere se atestă că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct.8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală și semnalate de apărătorul inculpaților, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat în speța dată, ca fiind vădit neîntemeiat

Astfel, Colegiul penal conchide, că instanța de apel n-a comis eroarea de drept invocată de către recurent, careva temei legal de a interveni în soluția instanțelor de fond, după cum solicită acesta la caz nu se regăsește.

7.5. De asemenea, instanța de recurs reține că apărarea face trimitere și la temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare or, instanța de apel ținând cont de prevederile articolelor 7, 61 și 75 Cod penal și celor din articolul 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, i-a aplicat inculpatului Plugaru Anatolie în baza art.264 al.3 lit.a) Cod penal, o pedeapsă în limitele legii, beneficiind de reducerea cu 1/3 a limitelor pedepsei prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Astfel că, Colegiul penal menționează că, pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

În acest context, Colegiul penal consideră că la aplicarea pedepsei inculpatului Plugaru Anatolie pentru infracțiunea comisă, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75-78, 90 Cod penal, ținând cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de circumstanțele cauzei de personalitatea inculpatului, care se caracterizează, este fără antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, a recunoscut integral vinovăția, cauza fiind examinată în baza art. 364/1 Cod de procedură penală.

7.6. Totodată, instanța de recurs reține, că recurentul invocă în prezenta speță concomitent temeiul pentru recurs prevăzute la pct. 2) alin. 1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, fiindcă în asemenea abordare se subînțelege că totuși inculpatul a săvârșit o careva infracțiune, însă aceasta nu a fost încadrată juridic corect.

Colegiul penal conchide, că temeiul dat nu s-a confirmat în cauza dată, deoarece instanțele judecătorești corect au încadrat juridic acțiunile comise de către Plugaru Anatolie, în baza învinuirii înaintate de procuror, ținând cont de cumulul de probe administrate la urmărirea penală, acceptate de inculpat, apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod procedură penală.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii ce i se impută, expusă clar în rechizitoriu.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante, și-a motivat concluziile în baza cumulului de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ceea ce contrazice argumentele aduse de recurent în partea *calificării eronate a acțiunilor inculpatului în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal* argument care a constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestuia instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată (pct.33-39), pe care instanța de recurs le însușește.

Prin urmare, se constată că au fost respectate prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, în cazul în care judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, **în baza faptelor menționate în rechizitoriu** inculpatul trebuie să recunoască și încadrarea juridică a faptei/faptelor așa cum a/au fost reținute în rechizitoriu. În cazul când inculpatul contestă încadrarea juridică a faptei, nu pot fi aplicate dispozițiile art.364¹ Cod de procedură penală. Prevederile art.364¹ Cod de procedură penală impun, cât se poate de clar, ca declarația de recunoaștere a faptei/faptelor reținută în rechizitoriul să fie însoțită de o solicitare de judecare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și le însușește.

7.7. Referitor la eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.1) pct.15) Cod de procedură penală, invocată în recursul declarat de către avocat, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză, Colegiul penal reține că acest argument este pur declarativ or, recurentul în conținutul recursului nu a indicat expres în privința unei hotărâri a unei instanțe de judecată internațională care ar fi aplicabilă și la circumstanțele din prezenta speță.

Așadar, având în vedere că recursul declarat nu este motivat sub aspectul temeiului de casare nominalizate, Colegiul penal nu se va expune în privința acestuia, deoarece instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar declarat cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, or, în conformitate cu art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Colegiul penal în raport cu motivele invocate în recurs, care sunt declarative, constată că o astfel de eroare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat în acest sens, lipsind temeuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CoEDO. În același context, Colegiul penal menționează că, deși art.6§1 CoEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a clarificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (Van de Hurk vs. Olanda, din 19.04.1994).

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe ***Plugaru Anatolie xxxxx***:

- al avocatului Dumneanu Radu în numele inculpatului Plugaru Anatolie, ca fiind vădit neîntemeiat;

- al inculpatului Plugaru Anatolie, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 mai 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie